

17. janúar
2013

SKRIFBORÐSÆFING RÝNISKÝRSLA

Skrifborðsæfing – Herjólfur strandar við Landeyjahöfn

Undirbúningur, framkvæmd, rýni og niðurstöður

Ríkislögreglustjórnin
Lögreglustjórnin í Vestmannaeyjum
Lögreglustjórnin á Hvolsvelli
Lögreglustjórnin á Selfossi
Landhelgisgæsla Íslands
Slysavarnafélagið Landsbjörg
Siglingastofnun
Eimskip

Ritstjóri
Eggert Magnússon

Æfingastjórn

Eggert Magnússon

Friðfinnur F. Guðmundsson

Oddur A. Halldórsson

Þór Kristjánsson

1	INNGANGUR.....	4
2	SAMANTEKT.....	5
3	UNDIRBÚNINGUR.....	5
3.1	MARKMID SKRIFBORDSÆFINGARINNAR	5
3.2	ÆFINGASTJÓRN/STÝRIHÓPUR SKRIFBORDSÆFINGAR	6
3.3	AÐILAR SEM TÓKU ÞÁTT Í ÆFINGUNNI - TENGILIÐIR ÞEIRRA OG NETFÖNG:	6
3.4	ÆFINGABÚNAÐUR FRÁ ALMANNAVARNADEILD RLS.....	7
3.5	FRÆÐSLA OG UPPLÝSINGAMIÐLUN VEGNA SKRIFBORDSÆFINGAR	7
3.6	FJÁRMÖGNUN ÆFINGAR	7
4	SKIPULAG	7
4.1	HANDRIT ÆFINGAR	7
4.2	ATVIKALISTI.....	9
5	FJARSKIPTI.....	11
6	FJÖLMIÐLAR.....	12
7	RÝNI	14
7.1	FRAMKVÆMD	14
7.2	RÝNISKÝRSLUR FRÁ RÁÐGJÖFUM.....	14
7.3	RÝNISKÝRSLA – AST Í VESTMANNAEYJUM	14
7.4	RÝNISKÝRSLA – AST Á HELLU	16
7.5	RÝNISKÝRSLA – AST Á SELFOSSI	17
7.6	RÝNISKÝRSLA – BJÖRGUNARSTJÓRI	18
7.7	RÝNISKÝRSLA – AÐHLYNNINGASTJÓRI	20
7.8	RÝNISKÝRSLA – FLUTNINGSSTJÓRI	21
7.9	RÝNISKÝRSLA – RÁÐGJAFI ALMANNAVARNADEILDAR RÍKISLÖGREGLUSTJÓRA UM BORD Í HERJÓLF	22
7.10	RÝNISKÝRSLA – LANDHELGISGÆSLA ÍSLANDS	23
7.11	RÝNISKÝRSLA – SAMHÆFINGARSTÖÐIN	24
7.12	RÝNISKÝRSLA – VETTVANGSSTJÓRN.....	24
7.13	RÝNISKÝRSLA – EIMSKIP.....	25
8	HELSTU NIÐURSTÖÐUR OG TILLÖGUR TIL ÚRBÓTA	26
9	VIÐAUKAR.....	28

1 INNGANGUR

Í þessari skýrslu er farið yfir undirbúning, framkvæmd og niðurstöður skrifborðsæfingar sem haldin var 17. janúar 2013. Gátlistar vegna hvers verkþáttar eru lagðir fram og í viðauka eru lögð fram helstu vinnuskjöl sem notuð voru í æfingunni. Samantekt þessarar skýrslu er að finna á bls. 26 ásamt helstu niðurstöðum rýni og tillögum til úrbóta.

Helstu markmið æfingarinnar voru að prófa nýja viðbragðsáætlun, láta reyna á stjórnun og stjórnkerfi viðbragðsaðila, skoða fyrirkomulag og skilvirkni fjarskipta - sérstaklega með tilliti til gáttunnar milli TETRA og VHF, láta reyna á samstarf milli SST og stjórnstöðvar LHG og aðgerðastjórna.

Í sem skemmstu máli má segja að öllum ofangreindum markmiðum hafi verði náð og eru aðilar almennt sammála um að mikinn lærdóm hafi mátt draga af æfingunni í heild sinni, einstökum þáttum hennar og þeirri fræðslu sem skipulögð var fyrir æfinguna.

Ástæða er til að þakka þátttakendum öllum fyrir framlag þeirra og vel heppnaða æfingu.

2 SAMANTEKT

Í heildina tóku um það bil 80 manns þátt í æfingunni með einum eða öðrum hætti.

Segja má að sérstaða æfingarinnar hafi falist í því að sjaldan hefur farið fram æfing þar sem látið hefur verið reyna á samstarf nokkurra aðgerðastjórna og Samhæfingarstöðvar í einu atviki.

Skipulagið var með þeim hætti að vettvangsstjórn og verkþáttastjórnar voru staðsettir í farþegamiðstöðinni í Landeyjahöfn. Áhöfn Herjólfss var staðsett um borð í Herjólf og tók þátt í æfingunni samhliða hefðbundnum störfum sínum um borð. Aðgerðastjórnir voru fullskipaðar í umdæmum lögreglunnar á Hvolsvelli, Vestmannaeyjum og á Selfossi. Samhæfingarstöðin í Skógarhlíð var fullskipuð. Neyðarnefnd Eimskips kom saman í sinni stjórnstöð. Vaktstöð siglinga tók þátt í æfingunni samhliða hefðbundinni starfsemi. Einnig voru aðilar um borð í varðskipinu Þór sem tóku þátt en skipið var statt á Akureyri. Æfingarstjórn var með aðstöðu í húsakynnum almannavarnadeildar ríkislögreglustjóra og var þaðan með bein samskipti við ráðgjafa. Æfingin var keyrð samkvæmt fyrirfram ákveðnu handriti og fyrirfram ákveðnum atburðalýsingum sem bætt var inn í sviðsmyndina á fyrirfram ákveðnum augnablikum. Á bls. X má sjá handrit æfingarinnar og atvikalýsingar.

Æfingin var ræst með því að ráðgjöfum var tilkynnt um kl. 12:30 að æfingin væri hafin, ráðgjafar settu síðan inn atvikalýsingar samkvæmt lista, sjá bls. XX, eftir fyrirmælum frá æfingarstjórn. Samkvæmt handriti æfingarinnar voru við upphaf æfingarinnar liðnar 30 mínútur frá því að boðið var út samkvæmt boðunarlista viðbragðsáætlunar. Ekki var send út raunveruleg boðun. Æfingin stóð til kl. 16:15 og að því loknu var gefinn tími til kl. 17:00 svo ráðgjafar gætu farið yfir framgang æfingarinnar með þáttakendum. Utanumhald og skipulag æfingarinnar gekk að mestu vel.

Æfingarstjórn og ráðgjafar á æfingunni voru 14 talsins: 4 frá almannavarnadeild ríkislögreglustjóra, 3 frá Landhelgisgæslu Íslands, 1 frá Slökkviliði höfuðborgarsvæðisins, 1 frá Lögreglu höfuðborgarsvæðisins, 1 frá Landspítalanum, 1 frá Siglingastofnun og 3 frá Slysavarnafélaginu Landsbjörg.

Haldnir voru nokkrir undirbúningsfundir æfingarstjórnar en undirbúningur æfingarinnar hófst 4. janúar. Daginn fyrir æfinguna var haldinn fundur með ráðgjöfum og æfingarstjórn þar sem farið var yfir helstu atriði og vinnubrögð samræmd.

Áætlunin sem unnið var eftir og verið var að láta reyna á, var send þáttakendum ásamt öðrum gögnum um æfinguna með a.m.k. viku fyrirvara svo þáttakendur gætu kynnt sér áætlunina og sviðsmynd æfingarinnar.

Viðbragðsaðilar þurfa að uppfæra sínar boðunarskrár á hverju ári, allir þurfa að æfa og yfirfara sinn kafla í áætluninni reglulega. Skoða þarf með hvaða hætti er best að halda utan um sjúkraflutninga innan umdæmis þ.e. aðgerðastjórn (AST), flutningsstóri og aðhlynningarstjóri. Mikilvægt er að allir hafi viðbragðsáætlunina á aðgengilegum stað og fari eftir henni þegar áætlunin er virkjuð.

Ljóst er að slys af þeirri stærðargráðu eins og sett var upp á æfingunni kallar á mikinn mannskap og gott skipulag, Viðbragðsáætlunin er án efa gott hjálpartæki og mun auðvelda alla vinnu á slíkri stundu. Allir viðbragðsaðilar verða að rýna í sín búnaðarmál og gera viðunandi ráðstafanir. Mikil þörf er á að efla björgunargetu og viðbragðsgetu við suðurströnd Íslands og þá ber helst að nefna hina nýju Landeyjahöfn. Viðbragðseiningar verða að vera duglegar að æfa sinn þátt í áætluninni og leggja áherslu á að bæta getu til að takast á við atvik sem tengjast aukinni umferð farþegaskipa

3 UNDIRBÚNINGUR

Undirbúningur fyrir æfinguna hófst með fundi í fundarsal almannavarnadeildar ríkislögreglustjóra 4. janúar 2013. Skipuð var æfingarstjórn á þessum fundi og verkefnum skipt niður á fundarmenn. Æfingarstjórn kom sér saman um markmið æfingarinnar og í framhaldi af því umfang og sviðsmynd æfingarinnar.

3.1 Markmið skrifborðsæfingarinnar

1. *Prófa nýja viðbragðsáætlun.*
2. *Láta reyna á stjórnun og stjórnkerfi viðbragðsaðila.*
3. *Skoða fyrirkomulag og skilvirkni fjarskipta, sérstaklega með tilliti til gáttunar milli TETRA og VHF.*
4. *Láta reyna á samstarf milli SST, stjórnstöðvar LHG og AST í þremur umdæmum.*

3.2 Æfingastjórn/stýrihópur skrifborðsæfingar

Eggert Magnússon
Friðfinnur F. Guðmundsson
Oddur A. Halldórsson
Þór Kristjánsson

Almannavarnadeild ríkislögreglustjóra
Slysavarnafélagið Landsbjörg
Landhelgisgæsla Íslands
Siglingastofnun

3.3 Aðilar sem tóku þátt í æfingunni - tengiliðir þeirra og netföng:

Viðbragðseining	Tengiliður	Netfang
Landhelgisgæsla Íslands(LHG)	Oddur A. Halldórsson	oddura@lhg.is
Slysavarnafélagið Landsbjörg	Friðfinnur F. Guðmundsson	fridfinnur@landsbjorg.is
Björgunarsveitin Dagrenning	Baldur Ólafsson	baddio@simnet.is
Flugbjörgunarsveitin á Hellu	Sigurgeir Guðmundsson	sigurg@grhella.is
Svæðisstjórn björgunarsveita svæði 3	Þorvaldur Guðmundsson	supertruck@simnet.is
Siglingastofnun	Þór Kristjánsson	thor@sigling.is
Almannavarnadeild ríkislögreglustjóra	Eggert Magnússon	eggertm@logreglan.is
Fjarskiptamiðstöð ríkislögreglustjóra(FMR)	Guðmundur Fylkisson	g.fylkis.fmr@logreglan.is
Sérsvæit ríkislögreglustjóra	Ásgeir Þór Ásgeirsson	aasgeirsson@logreglan.is
Eimskip	Agnar Þór Agnarsson	AAX@eimskip.is
Landspítalinn	Bára Benediktsdóttir	baraben@landspitali.is
Heilsugæslan á Hvolsvelli	Þórir B. Kolbeinsson	thoriokol@hsu.is
Lögreglan á Selfossi	Oddur Árnason	8502@tmd.is
Lögreglan á Hvolsvelli	Sveinn K. Rúnarsson	9923@tmd.is
Lögreglan í Vestmannaeyjum	Karl Gauti Hjaltason	gauti@syslumenn.is
Lögreglan á höfuðborgarsvæðinu (LRH)	Ágúst Svansson	agust.svansson@lrh.is
Slökkvilið Höfuðborgarsvæðisins (SHS)	Brynjar Friðriksson	brynjar.fridriksson@shs.is
Brunavarnir Árnessýslu	Kristján Einarsson	kristjan@babubabu.is
Brunavarnir Rangárvallasýslu	Böðvar Bjarnason	ahaldahus@hvolsvollur.is
Rauði kross Íslands	Jón Brynjar Birgisson	jon@redcross.is
ISAVA	Árni Guðbrandsson	arni.gudbrandsson@isavia.is
Neyðarlínan 112	Garðar Gíslason	gardar.gislason@112.is

3.4 Æfingabúnaður frá almannavarnadeild RLS

Almannavarnadeild ríkislögreglustjóra lagði til tvo bílaleigubíla fyrir ráðgjafa, ráðgjafavesti, harðspjaldamöppur ásamt gátlistum, gestavesti, búnað vegna skrifborðsæfinga og eyðublöð sem notuð voru á æfingunni.

3.5 Fræðsla og upplýsingamiðlun vegna skrifborðsæfingar

Haldinn var fundur á vegum lögreglustjórans á Hvolsvelli að Heimalandi 19. nóvember 2012 þar sem viðbragðsáætlunin var kynnt viðbragðsaðilum í umdæmi lögreglunnar á Hvolsvelli ásamt því að fram fór opin umræða um getu viðbragðsaðila til að takast á við skipskaða í eða við Landeyjahöfn.

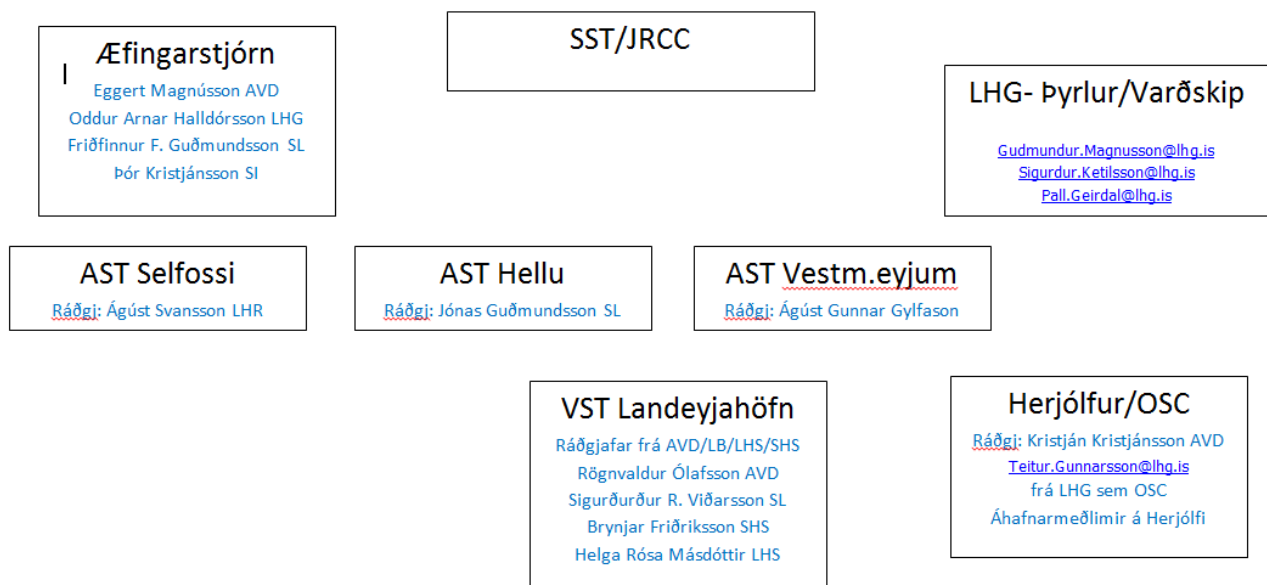
Önnur fræðsla, kynning eða þjálfun fór ekki fram fyrir skrifborðsæfinguna.

3.6 Fjármögnun æfingar

Meginreglan er að hvert embætti /stofnun ber ábyrgð á sínum kostnaði vegna æfingarinnar. Hver ráðgjafi er í umboði sinnar stofnunar eða fyrirtækis og með fáeinum undantekningum þá bera vinnuveitendur ráðgjafa ábyrgð á kostnaði vegna þeirra framlags til æfingarinnar. Almannavarnadeild RLS ber ábyrgð á greiðslu vegna trygginga leikara á æfingunni.

4 SKIPULAG

Skipurit æfingar:

- Æfingarstjórn sér um tímalínu og handrit
- Æfingarstjórn verður í beinu sambandi við ráðgjafa sem taka líka þátt í að setja fram „inputs“ frá æfingarstjórn
- Ráðgjafar verða bæði í hlutverki ráðgjafa og starfsmanna æfingarstjórnar
- Fulltrúar LHG sjá um að spila hlutverk Þyrlu og Varðsups
- Ráðgjafar verða að vera með TETRA stöð(hátalara tengdan „í eyra“) GSM síma
- Fjarskiptarás ráðgjafa og æfingarstjórnar verður á TETRA talhóp Av-10 sem hægt er að finna í „möppu almannavarnir“

4.1 Handrit æfingar

Handrit fyrir skrifborðsæfingu vegna Herjólfssáætlunar

Stöðumynd við upphaf æfingarinnar

Herjólfur hefur hlekkst á við innsiglinguna til Landeyjahafnar í SSA veðri, aldan kemur úr SSA. Skipið er strandað upp við vesturgarðinn en samt aðeins frá honum 80 – 100 metra (sjá mynd). Skipið hafði rekist með stefni stjórnborðsmegin í vestari brimgarðsendann, misst vélarafli og slegið undan öldu og vindi þannig að

skipið er komið í þá stöðu sem myndin hér að neðan sýnir. Líklegt er að einhver leki sé kominn að skipinu þar sem skemmdir á skrokki þess eru talsverða efir áreksturinn við brimgarðinn. Brim er talsvert og hreyfing á skipinu og það hallast talsvert. Skipsstjóri hefur óskað eftir aðstoð á rás 16. JRCC hefur mótttekið neyðarboðin og látið boða eftir áætluninni í samráði við AVD. 350 farþegar eru um borð og 12 í áhöfn. Fyrirséð er að skipið muni ekki verða losað og komið inn til öruggrar hafnar í bráð. Óhappið hefur valdið því að vélar skipsins eru ekki nothæfar, ljósavélar eru í lagi sem stendur og þar með hægt að halda dælubúnaði í gangi. Bifreiðar og farmur á bíladekki hafa kastast til. Talsverður fjöldi farþega hefur hlotið meiðsl í kjölfar þess að skipið stöðvaðist mjög skyndilega við áreksturinn og farþegar voru flestir standandi í eða við ganga þar sem farið er niður í bílalest.

Búið er að lýsa yfir almannavarnarástandi vegna atviksins. Þegar æfingin sjálf hefst eru liðnar 30 mínútur frá því Neyðarlínan 112 sendi út „Neyðarstig/á strandstað - rauður, Vestmannaeyjaferjan Herjólfur er strönduð við vestari sjóvarnargarð Landeyjahafnar, 350 farþegar um borð, margir slasaðir“.

Við gefum okkur að sjólag sé svipað og á myndinni, alda úr SSA og talsvert brim þar sem skipið er statt. Staðsetning skipsins er ca. þar sem rauða stjarnan er á myndinni. Veður verður breytilegt og mun æfingastjórn setja þær breytingar inn í sviðsmyndina. Við upphaf æfingar mun æfingastjórn og ráðgjafar tilkynna þáttakendum hvernig veður er hverja stundina.

Æfingarstjórnin mun sjá um að setja bjargar inn í sviðsmynd æfingarinnar miðað við áætlaðan viðbragðstíma þeirra bjarga sem boðaðar eru samkvæmt áætluninni og annarra bjarga sem síðar verða boðaðar. T.d. allar þær beiðnir sem AST eða VST senda um frekari bjargar eftir fyrstu boðun skulu fara í gegnum ráðgjafa eða fulltrúa æfingarstjórnar í AST eða VST eftir því sem við á. Ráðgjafarnir stýra því síðan miðað við raunhæfan tíma sem það tekur að fá viðkomandi bjargar á vettvang, hvenær bjargarinnar koma á vettvang.

Fyrsta klukkutímann u.þ.b., mun æfingin verða keyrð á rauntíma en eftir það mun æfingarstjórnin gefa út að t.d. 1 mínúta í rauntíma samsvari 3 mínútum í sviðsmyndinni ef þörf er talin á því. Tími sviðsmyndar æfingarinnar miðast við rauntíma þar til æfingarstjórn breytir hlutfallinu eins og nefnt er hér að ofan.

Þegar æfingin hefst eru SST, AST og VST ásamt völdum björgum þegar virkjaðar, varðskipið Þór er statt utan við Grindavík og þyrta LHG á leið á vettvang. Björgunarskipið Þór frá Vestmannaeyju er á leið frá Vestmannaeyjum yfir til Landeyjahafnar

4.2 Atvikalisti

Nr.	Kl.	Atburður / Verkefni
01	00:05	Ásamt fjölda fólks um borð í ferjunni eru þrír áhafnarmeðlimir slasaðir og óvinnufærir (þerna, dekkismaður og vélamaður) Ráðgjafi í Herjólfu fer nánar í það hverjir það eru. Skipið hallar 15° á bakborða á strandstað
02	00:10	Togari á leið hjá við suðurströndina býður fram aðstoð sína (við að kippa í ferjuna).
03	00:13	Vart verður leka í vélarrúmi Herjólfis og vart verður reyks á bíladekki Herjólfis, ráðgjafi setur inn að minniháttar eldur sé í fólksbifreið á bíladekki, ef viðbrögð verða skjót er eldur slökkur mjög fljótt annars að meta það hvort eldur breiðist út.
04	00:15	Bátæigendur (Ribsafari og fleiri) bjóða fram aðstoð sína við björgunarfélagið og lögreglu í Vestmannaeyjum. Einn bátur frá Ribsafari og tveir sómabátæigendur.
05	00:20	Ættingjar farþega ferjunnar sem eru staddir í Landeyjahöfn óska eftir upplýsingum og vilja vita hvað þeir eiga að taka sér fyrir hendur. U.þ.b. 10 einstaklingar eru í farþegamiðstöðinni að bíða eftir og sækja ættingja frá Herjólfu
06	00:21	Aðstandendur hringja í lögregluna í Vestmannaeyjum til að fá að vita um ættingja sína um borð í ferjunni
07	00:22	Aðstandendur hringja í 112 til að óska eftir upplýsingum um ættingja sína um borð í ferjunni
08	00:25	Vandamenn hringja inn til lögreglunnar á Selfossi til að fá upplýsingar um ættingja sína um borð í ferjunni
09	00:27	Umferðaróhapp í umdæmi Selfosslögreglu, alvarlegt slys og meiðsl á tveimur einstaklingum. Staður er Suðurlandsvegur við gatnamótin að Ingólfshvoli sunnan við Kotstrandarkirkju. Bjargir sem eru á leiðinni í Landeyjahöfn og lögregla teppast í verkefninu og huga verður að aksturleið fyrir viðbragðsaðila til og frá höfuðborginni.
10	00:30	Danska varðskipið Triton tilkynnir að það sé statt 20 sjómíllur NV af Hornbjargi, að það hafi fengið upplýsingar um atburðinn og að þeir geti sent Lynx þyrlu sína til aðstoðar, burðargeta er 4 grænir eða 2 í börum(gulir og rauðir).
11	00:35	Fréttastofa RÚV hringir inn í AST Hellu til að óska eftir upplýsingum. Hver er staðan, eru umferðarlokanir einhvers staðar vegna atviksins. Hver er staðan í Landeyjahöfn, hvað eru margir um borð, eru margir slasaðir hvað tekur langan tíma að flytja alla farþega frá skipinu, verður hægt að koma skipinu aftur á flot
12	00:37	Fréttastofa RÚV hringir inn til að fá upplýsingar um umferðaslysið. Fréttamaður er staddur í bíl í Kömbunum og segir að það sé kominn bílaröð alveg þangað í austurátt og að því er sýnist út Ölfusið.
13	00:40	Fréttastofa RÚV hringir inn í SST(5702640) til að óska eftir upplýsingum. Hver er staðan, hvað eru margir um borð, er hætt á að skipið sökkvi eða hallist, hvernig á að bjarga fólki frá borði, eru margir slasaðir, hvað mun taka langan tíma að flytja alla farþega frá borði
14	00:45	Fulltrúi þýska sendiráðsins hringir inn í 112 til að fá upplýsingar um hvort þýskir ríkisborgara séu meðal þolenda, 112 sendir fyrirsurnina áfram á borð í SST. Þeir telja nokkuð víst að meðal þolenda séu þýskir ríkisborgara og vilja athuga hvort senda eigi túlk
15	00:50	Fréttastofa Bylgjunnar hringir í AST á Selfossi og óskar eftir upplýsingum um umferðaróhapp og hver viðbúnaður viðbragðsaðila í Árnesi sé vegna atburðanna í Landeyjahöfn og hvort umferðaslysið muni tefja aðgerðir þar og hvort sé að myndast öngþveiti í umferðinni vegna fólks sem vilji svara forvitni sinni.
16	00:51	Upplýsingar berast frá þyrluáhöfnum að einkaflugvélar séu að sveima i kringum slysstað og að það verði að gera eitthvað í málinu. (Virkjast ef ekki hefur enn verið gefið út að búið sé að gefa út lokanir fyrir flugumferð á svæðinu
17	00:52	Lögreglumenn tilkynna að einkaflugvélar séu að lenda á Bakkaflugvelli og vilja fá að vita hvort slíkt sé heimilt
18	00:55	Einstaklingar(áhafnarmeðlimir fiskiskips í leyfi) taka sér fyrir hendur án heimildar áhafnar Herjólfis að reyna að sjósetja björgunarbáta ferjunnar, ráðgjafi metur hversu langt hann lætur það ganga
19	00:59	Tungumálaerfiðleikar um borð í Herjólfu, erlendir farþegar vilja fá að vita hvað sé að gerast(Hvaða tungumál?)
20	01:00	Íslenskur umboðsmaður og skipamiðlari skemmtiferðaskipsins Costa Columbus hringir inn og

		segist vera viss um að rúta með ferðamönnum frá þessu skipi sé um borð í Herjólfu og að hann sé með lista yfir þá einstaklinga sem áttu að fara í þessa ferð og hvort yfirvöld vilji fá þennan lista og vill jafnframt vita um afdrif farþeganna.
21	01:04	Fréttastofa Stöðvar 2 hringir og óskar eftir upplýsingum. Hvort margir Vestmanneyingar hefðu verið að ferðast með skipinu og hvort eitthvað væri verið að sinna aðstandendum. Hvort einhverjir þolendur hefðu verið sendir til Eyja og annars hvernig viðbúnaður í Eyju sé vegna atburðarins.
22	01:06	Fjölmiðlar hringja inn til að grennslast fyrir um hvort hægt sé að fara niður í Landeyjahöfn til að taka myndir og viðtöl (Getum látið 2-3 fjölmiðlamenn hringja með stuttu millibili)
23	01:07	Innanríkisráðuneytið hringir inn til að fá stöðu mála. Og vill vita hvort þörf sé á að kanna með aðstoð erlendis frá vegna atviksins((570 2640)
24	01:08	Fjölmiðlamenn eru að myndast við að fara niður á garðana til að ná myndum og þessháttar, ekki vitað hvernig þeir komust inn fyrir lokanir ef þær hafa verið settar upp
25	01:15	Ein af þyrlum LHG verður fyrir bilun og verður að lenda við Landeyjahöfn, óskað er eftir flugvirkum og búnaði til að reyna að koma henni aftur í gang (sá sem leikur hlutverk þyrla verður að tilkynna þetta til JRCC)
26	01:17	Vegna óþekktra orsaka fer rafmagn af þannig að innbyggðar sjódælar og brunadælar Herjólfss virka ekki
27	01:20	Tilkynnt í fjarskiptum lögreglu það senda þurfi lögreglubíl í heimilisófriðarmál á Hellu(Til að skoða hvort lögregla er með mannafla til að sinna almennri löggæslu á svæðinu). Ef lögreglumenn verða sendir, verða þeir uppteknir í ca. 1 klst.
28	01:23	Tilkynning berst um eld í iðnaðarhúsnæði í Skvísusundi, það vantar lögreglu og slökkvilið á vettvang
29	01:25	Norska sendiráðið hringir inn til að kanna hvort vitað sé um norska ríkisborgara um borð í Herjólfu
30	01:27	Aðstandi farþega hringir í 112 og segir að dóttir sín sem hafi verið þarna í keppnisferð hafi sofnað í bílnum sem hún var farþegi . Hún hefði vaknað við ósköpin sem dundu yfir og ekki þorað að fara út úr bílnum og ekki náð að hringja inn úr GSM síma fyrr en nú. Bíllinn sem hún er í er hvítur og stór einskonar sendibíll.(Nafn gefið upp samkvæmt farþegalista)
31	01:30	Aðstandendur við lokun á afleggjara niður í Landeyjahöfn eru mjög óþreyjufullir að vilja komast í Landeyjahöfn og reyna að komast fram hjá lokunum lögreglu
32	01:40	Þyrluáhafnir tilkynna að huga verði að eldsneyti fyrir þyrlurnar (sá sem leikur þyrlur kallar þetta inn til JRCC) Hann tilkynnir einnig að ljóst sé að þyrlur muni þurfa að taka hlé vegna eldsneytisáfyllinga.
33	01:43	„Eldri“ farþegi fær hjartaáfall um borð í Herjólfu
34	01:48	Ein af þyrlunum tilkynnir um bilun í spilbúnaði til hífinga og að viðgerðar sé þörf (sá sem leikur þyrlur ákveður hvert þyrlan fer til að láta sinna þessu)
35	01:50	Það er farin að leka olía frá skipinu
36	02:00	Liðsmaður viðbragðsaðila fellur í sjóinn frá báti sem er að störfum í björgunaraðgerum eða frá Herjólfu, eftir því sem við á þessari stundu(spilað að fingrum fram í samráði við ráðgjafa í VST eins og staðan er á þessari stundu)
37	02:10	Fjölmiðlar hringja inn eða ráðgjafi leikur fjölmiðla sem vilja fá upplýsingar. Spyrja um stöðu mála, hvernig þetta muni hafa áhrif á starfsemi og daglegar athafnir í Vestmannaeyjum, margir þolendur hafi verið fluttir til Eyja og fl.
38	02:15	Fjölmiðlar hringja inn eða ráðgjafi leikur fjölmiðla sem vilja fá upplýsingar. Hver er staða mála, á eftir að taka langan tíma enn að flytja farþega úr skipinu, hvert eru farþegar fluttir. Hvenær og hvort hægt verði að losa skipið af strandstað
39	02:25	Rafmagnið fer af Landeyjahöfn, rafmagnsleysi í Landeyjum
40	02:35	RÚV hringir inn í AST til að kanna með stöðuna, hversu margir þolendur séu á spítalanum þar og hvort búið sé að opna Suðurlandsveg aftur, og hvort mikil umferð sé vegna forvitinna ferðalanga sem freista þess að skoða strandið

5 FJARSKIPTI

Öll fjarskipti voru eins og fjarskiptaplan áætlunarinnar segir til um og hér fyrir neðan er fjarskiptakaflinn úr viðbragðsáætluninni í heild sinni. Landhelgisgæslan ákvað að nota VHF rás 6 í stað VHF rásar 16 til hagræðingar fyrir æfinguna og af öryggisástæðum. Æfingarstjórn notaði TETRA talhóp AV-10 í samskiptum sín á milli vegna utenumhalds æfingarinnar.

Á þessari æfingu var í fyrsta skipti prófað fjarskiptaskipulag almannavarna með gáttun milli TETRA og VHF fjarskipta. **VHF skiparás 6** og **TETRA talhópur Av-LHG_1** voru tengdir saman í svokallaðri gáttun af stjórnstöð Landhelgisgæslunnar.

9.0 Fjarskipti

Viðbragðsaðilar fara í upphafi á TETRA talhóp **Av-SL_2** eða **VHF rás 16**

9.1 Grunnskipulag fjarskipta

Grunnskipulag fjarskipta er sem hér segir:

SST og AST eru með sín samskipti á **Av-Uppk_1**

AST og VST eru með sín samskipti á **Av-SL_1**

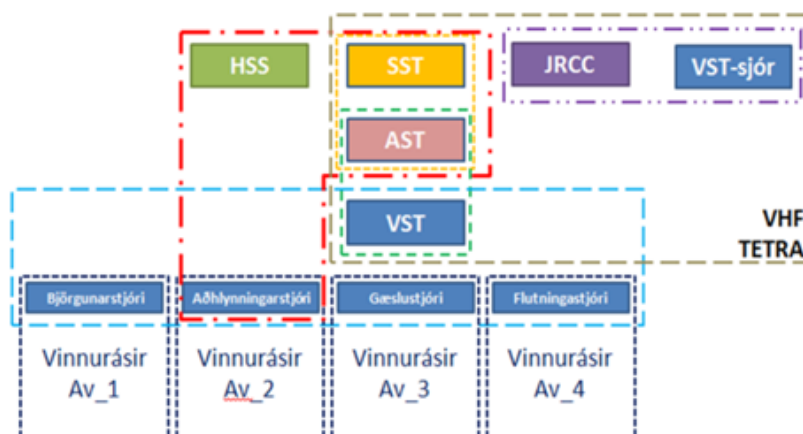
VST og verkþáttastjórnar eru með sín samskipti á **Av-SL_2**

HS, SST, AST og aðhlynningarstjóri eru með samskipti á **Av-Heilsug_1**

Stjórnstöð Landhelgisgæslunnar, SST, AST, VST og VST-sjór eru með samskipti á **Av-LHG_1**

Stjórnstöð Landhelgisgæslunnar og VST-sjór og bjargir á sjó eru með samskipti á **VHF rás 16** eða annarri VHF rás sem stjórnstöð Landhelgisgæslunnar ákveður.

Av-LHG_1 og **VHF rás** eru síðan gáttaðar saman.

Fjarskipti milli báta og stjórnstöðva fara fram á VHF rás 16 (156,8 MHz) neyðartíðni skipa og VHF rás 6 (156,3 MHz), rás 5 (157,975 MHz) sameiginleg rás björgunarsveita eða endurvarparásir björgunarsveita eru einnig valkostir.

Gáttun milli VHF og TETRA er framkvæmd af stjórnstöð Landhelgisgæslunnar við virkjun viðbragðsáætlunarinnar. Fjarskiptamiðstöð lögreglunnar sér um að samtengja TETRA talhópa „patsa“ þegar og ef við á.

SST, AST, VST, VST-sjór og stjórnstöð Landhelgisgæslunnar eru með opið fyrir fjarskipti á TETRA talhóp Av-LHG_1 og nýta hann til að koma upplýsingum á milli viðbragðsaðila sem nota einungis TETRA annarsvegar og hefðbundin skipafjarskipti hinsvegar.

Eftirfarandi fréttatilkynningar voru settar á heimasíðu almannavarnadeildar ríkislögreglustjóra, facebooksiðu almannavarnadeildar ríkislögreglustjóra og heimasíðu Landhelgisgæslu Ísland:

Ríkislögreglustjórn
Almannavarnadeild

t T T Vefmið | Póstur

VÍÐ VINNUM Á ÖVISSUSTIGI Í HEIMSFARALDRI INFLUENSU
Almannavarnir
Almannavarnadeild RLS
Áhættuskoðun
Náttúruvá
Förvarnir og viðbrögð
Stjórnun aðgerða
Viðbragðsáætlanir
Ætlingar
Heilbrigðismál
Alþjóðasamskipti
Útgefið efni
Börnir og almannavarnir
Fréttabréf AVD
Kennslufni
Greinar
Eyðublað

Fréttir

17.1.2013

Skrifborðsæfing vegna sjóslysa við suðvesturströndina

Í dag verður haldin skrifborðsæfing í tengslum við gerð viðbragðsáætlunar vegna sjóslysa við suðvesturströnd Íslands. Undir áætlunina falla aðgerðir frá þremur höfnum; Vestmannaeyjahöfn, Þorlákshöfn og Landeyjahöfn.
Markmið æfingarinnar er að láta reyna á stjórnkerfi áætlunarinnar, fjarskipti og samskipti milli stjórnstöðva.
Á æfingunni verða virkjaðar eftirfarandi stjórnstöðvar: Samhæfingarstöðin í Skógarhlíð, Vaktstöð siglinga, aðgerðarstjórn í Vestmannaeyjum, aðgerðarstjórn á Hellu, aðgerðarstjórn á Selfossi og vettvangsstjórn í Landeyjahöfn. Allar þessar stjórnstöðvar verða skipaðar fulltrúum viðbragðsaðila, lögreglu, björgunarsveitum, slökkviliði, Landhelgisgæslunni, Rauða kross Íslands, heilbrigðisstofnunum og fulltrúum eftirlitsstofnanna. Einnig tekur óhappanefnd skipafélagsins Eimskip þátt í æfingunni.

Að skipulagi æfingarinnar koma fulltrúar frá almannavarnadeild ríkislögreglustjóra, Landhelgisgæslunni, Slysavarnafélaginu Landsbjörg, Siglingastofnun, slökkviliði höfuðborgarsvæðisins, Landspítalanum og skipafélaginu Eimskip.
Á æfingunni verður tekið á við þá sviðsmynd að Vestmannaeyjaferjunni Herjólf hlekkist á við innsiglinguna í Landeyjahöfn með 350 farþega um borð.

Til baka

Landhelgisgæsla Íslands

+A -A

Forsíða | Landhelgisgæslan | Starfsemi | Löggæsla og eftirlit | Lög og reglur | Leit og björgun | Sagan | Fréttir og útgáfa

Fréttir og útgáfa

Forsíða > Fréttir og útgáfa > Fréttir

> Ársskýrslur
> Myndasafn LHG
> Dagbók stjórnstöðvar
>> Fréttir
> Útgefið efni

Fréttasafn
2013
febrúar, janúar

2012
desember, nóvember, október, september, ágúst, júlí, júní, maí, apríl, mars, febrúar, janúar

2011
desember, nóvember, október, september, ágúst, júlí, júní, maí, apríl, mars, febrúar, janúar

Skrifborðsæfing vegna sjóslysa við suðvesturströndina
17.1.2013
Fimmtudagur 17. janúar 2013

Í dag verður haldin skrifborðsæfing í tengslum við gerð viðbragðsáætlunar vegna sjóslysa við suðvesturströnd Íslands og tekur Landhelgisgæslan þátt í æfingunni með fjarskiptum í gegnum stjórnstöð, varðskipið Þór og þylrunni TF SYN. Undir áætlunina falla aðgerðir frá þremur höfnum; Vestmannaeyjahöfn, Þorlákshöfn og Landeyjahöfn.
Markmið æfingarinnar er að láta reyna á stjórnkerfi áætlunarinnar, fjarskipti og samskipti milli stjórnstöðva.

Á æfingunni verður tekið á við þá sviðsmynd að Vestmannaeyjaferjunni Herjólf hlekkist á við innsiglinguna í Landeyjahöfn með 350 farþega um borð. Eftirfarandi stjórnstöðvar verða virkjaðar í æfingunni: Samhæfingarstöðin í Skógarhlíð, Stjórnstöð LHG-Vaktstöð siglinga, aðgerðarstjórn í Vestmannaeyjum, aðgerðarstjórn á Hellu, aðgerðarstjórn á Selfossi og vettvangsstjórn í Landeyjahöfn. Allar þessar stjórnstöðvar verða skipaðar fulltrúum viðbragðsaðila, lögreglu, björgunarsveitum, slökkviliði, Landhelgisgæslunni, Rauða kross Íslands, heilbrigðisstofnunum og fulltrúum eftirlitsstofnanna. Einnig tekur óhappanefnd skipafélagsins Eimskip þátt í æfingunni.

Að skipulagi æfingarinnar koma fulltrúar frá almannavarnadeild ríkislögreglustjóra, Landhelgisgæslunni, Slysavarnafélaginu Landsbjörg, Siglingastofnun, slökkviliði höfuðborgarsvæðisins, Landspítalanum og skipafélaginu Eimskip.

VANTAR ÞIG MÁLARA?

ER FÁRINN AÐ STARFA Á
EIGIN VESUM OG GET
ENN BETT VÐ ÞIG
VERKEFNUM.

SINDIR HARALDSSON
MÁLARI

S: 6481183

17. júní árið 1815/16 | Víðihólmur

Efa víðbrögð við sjóslysi í Landeyjahöfn

Almannavarnadælið ríkissöguglustjóra og aðrir samstarfsaðilar æfa í dag víðbrögð við miklu sjóslysi á suðvesturströnd Íslands. Á æfingunni er tekið á við þá eðvæmni að ferjan Hörfurur hlekkist á við inniganguna í Landeyjahöfn með nokkur hundruð farþega um borð.

Um svokallaða skrifborðsæfingu er að ræða en fulltrúar frá Landhelgisgæslunni, Slysavarnarfélaginu Landsbjörg, Sigríðastofnun, stökkvild: hófuborgarvæðingarni, Landspítalanum og skólafélaginu Eimskip koma að æfingunni.

Fréttastofa fékk ábendingu frá fjarskiptaaðhugamanni sem fylgdist með samspiltum Landsbjargar. Honum hefur valfalaust brugðið í brún begar björgunarnern töluðu sín á milli um hatti í 350 farþega Herjólds sem voru í hálsski stæðir.

Sú reyndist ekki vera raunin. Hrafnhildur Brynna Stefánadóttir, upplýsingafulltrú Landhelgisgæslunnar, segir æfinguna vera afar yfirlýðsmikla. Engu að síður sé í rauninni ekki um annað en flókni og dramatískt

Núgsaðu hratt!

Fleirir dýrja sæti til allra áfangastaða

Bókunðu flugið

EAGLE AIR
FLUGFÉLAGIÐ ÍSLAND

Veðraráðgjafin, Herjólf

ALLA DAGA

frá Vestmannaeyrum

Ætla að æfa björgun fólks úr Herjólf

Vinnuhúpur, sem fer yfir þætti sem lúta að björgun fólks úr Herjólf við Landeyjahöfn, á að skila niðurstöðum fyrir 10. janúar 2013. Þetta kemur fram í Morgunblaðinu í dag en Kjartan Þorgeirsson, lögreglustjóri á Hvalsvelli bóðaði til fundar um öryggsmál í Landeyjahöfn og þar var ákveðið að ráðsetja í þessa vinnu.

Í Morgunblaðinu kemur fram að í vinnuhópnum séu fulltíðir lögreglurnar á Hvalsvelli, almannavarnadældar ríkislögreglustóra, Vægararinnar, Síglingarnastofnunar, Eimskips og Landhelgisgæslunnar.

Svonefnd skrifborðsæfing verður haldin 17. janúar, þar sem ætíð verða viðbúttir við mögulegu óþýgi í öðru við Landeyjahöfn. Þá var stefnt að því að fara í venjulegar æfingar en þeim var frestað eftir að Herjólfur skemmdist þegar hann lenti inni á öðrum hafnargarðinum. Sú æfing verður unnin með útgæti Herjólf, Björgunarfélagsi Vestmannaeyja, björgunarsvartum úr nærsveitum Landeyjahafnar og Landhelgisgæslunnar. Eyjamaðurinn Víðir Reynisson, dæddastjóri almannavarnadældar ríkislögreglustóra segir að reynt yrði að fara í venjulegu æfingarnar eins fljótt og auðið yrði, eftir að Herjólfur kemur úr vígdrö.

Í einni venjuleguæfingunni verður prófað aðtaka fólk frá borti með báttum og þynum og þar munu Björgunarfélag Vestmannaeyja og Landhelgisgæslan vera í höfðinuverki. Fulltíðar annarra björgunarsveita munu fylgjast með björgunarsæfingunum,“ eftir því sem fram kemur í Morgunblaðinu í dag.

Like
 Send
 One person likes this. Be the first of your friends.

vísir	FRÉTTIR	VIÐSKIPTI	SPORT	SKOÐUN	LÍFID
--------------	----------------	------------------	--------------	---------------	--------------

Aefa viðbrögð við sjóslysi í Landeyjahöfn

Almannavarnadeild ríkislögreglustjóra og aðrir samstarfsaðilar aefa í dag viðbrögð við miklu sjóslysi á suðvesturströnd Íslands. Á æfingunni er tekið á við þá sviðsmynd að ferjan Herjólfur hlekkist á við innsiglinguna í Landeyjahöfn með nokkur hundruð farþega um borð.

Um svokallaða skrifborðsæfingu er að ræða en fulltrúar frá Landhelgisgæslunni, Slysavarnafélaginu Landsbjörg, Siglingastofnun, slökkviliði höfuðborgarsvæðisins, Landspítalanum og skipafélaginu Eimskip koma að æfingunni.

Fréttastofa fékk ábendingu frá fjarskipaáðhugamanni sem fylgdist með samskiptum Landsbjargar. Honum hefur vafalaust brugðið í brún þegar björgunarmenn töluðu sín á milli um hátt í 350 farþega Herjólfs sem voru í háska stöddir.

Sú reyndist ekki vera raunin. Hrafnhildur Brynja Stefánsdóttir, upplýsingafultrúi Landhelgisgæslunnar, segir æfinguna vera afar yfirgnipsmikla. Engu að síður sé í rauninni ekki um annað en flókið og dramatískt útvarpsleikrit að ræða.

Líkar þetta 9

Magnús Ragnarsson, Guðmundur Fylkisson and 7 others like this.

Share

Almannavarnadeild ríkislögreglustjóra
January 17

Skrifborðsæfing vegna sjóslýsa við suðvesturströndina

Í dag verður haldin skrifborðsæfing í tengslum við gerð viðbragðsáætlunar vegna sjóslýsa við suðvesturströnd Íslands. Undir áætlunina falla aðgerðir frá þremur höfnum; Vestmannaeyjahöfn, Þorlákshöfn og Landeyjahöfn. Markmið æfingarinnar er að láta reyna á stjórnkerfi áætlunarinnar, fjarskipti og samskipti milli stjórnstöðva. Á æfingunni verða virkjaðar eftirfarandi stjórnstöðvar: Samhæfingarstöðin í Skógarhlíð, Vaktstöð siglinga, aðgerðarstjórn í Vestmannaeyjum, aðgerðarstjórn á Hellu, aðgerðarstjórn á Selfossi og vettvangsstjórn í Landeyjahöfn. Allar þessar stjórnstöðvar verða skipaðar fulltrúum viðbragðsaðila, lögreglu, björgunarsveitum, slökkviliði, Landhelgisgæslunni, Rauða kross Íslands, heilbrigðisstofnunum og fulltrúum eftirlitsstofnanna. Einnig tekur óhappanefnd skipafélagsins Eimskip þátt í æfingunni.

Að skipulagi æfingar koma fulltrúar frá almannavarnadeild ríkislögreglustjóra, Landhelgisgæslunni, Slysavarnafélaginu Landsbjörg, Siglingastofnun, slökkviliði höfuðborgarsvæðisins, Landspítalanum og skipafélaginu Eimskip.

Á æfingunni verður tekið á við þá sviðsmynd að Vestmannaeyjaferjunni Herjólfri hlekkist á við innsiglinguna í Landeyjahöfn með 350 farþega um borð.

Like · Comment · Share

13 people like this.

Write a comment...

1,570 people saw this post

Promote

7.1 Framkvæmd

Rýni var framkvæmd með þeim hætti að ráðgjafar fylgdust með SST, AST Selfossi/Hellu/Vestmannaeyjum, VST, verkþáttastjórum og um borð í Herjólfu. Ráðgjafar fóru yfir málin, strax eftir æfinguna með liðsmönnum þeirra eininga sem þeir höfðu fylgst með. Rýnifundur var haldinn þann 22. janúar þar sem eftirtaldir aðilar voru viðstaddir og tóku til máls:

Nafn	Frá
Ágúst Svansson	Lögreglan á höfuðborgarsvæðinu
Guðrún Jóhannesdóttir	Almannavarnadeild ríkislögreglustjóra
Ágúst Gunnar Gylfason	Almannavarnadeild ríkislögreglustjóra
Rögvaldur Ólafsson	Almannavarnadeild ríkislögreglustjóra
Björn Oddson	Almannavarnadeild ríkislögreglustjóra
Kristján Kristjánsson	Almannavarnadeild ríkislögreglustjóra
Auðunn Kristinsson	Landhelgisgæsla Íslands
Þór Kristjánsson	Siglingastofnun
Jónas Guðmundsson	Slysavarnafélagið Landsbjörg
Friðfinnur F. Guðmundsson	Slysavarnafélagið Landsbjörg
Brynjar Friðriksson	Slökkvilið höfuðborgarsvæðisins
Helga Rósa Másdóttir	Landhelgisgæsla Íslands
Agnar Þór Agnarsson	Eimskip
Eypór H. Ólafsson	Eimskip
Ásgeir Þór Ásgeirsson	Sérsvait ríkislögreglustjóra
Jón Már Jónsson	Sérsvait ríkislögreglustjóra
Guðmundur Fylkisson	Fjarskiptamiðstöð ríkislögreglustjóra

Í kjölfar fundarins var ráðgjöfum gefinn frestur til 4. febrúar til að skila rýniskýrslu.

7.2 Rýniskýrslur frá ráðgjöfum

Ráðgjafar fengu sértæka gátlista vegna rýni afhenta í upphafi æfingarinnar og voru þessir gátlistar hafið til hliðsjónar við gerð rýniskýrslna. Gátlistana má finna á heimasíðu almannavarnadeildar ríkislögreglustjóra á eftirfarandi slóð: http://www.almannavarnir.is/displayer.asp?cat_id=165

Mismunandi er hvort og hvernig ráðgjafar nýttu sér ofangreinda gátlista.

7.3 Rýniskýrsla – AST í Vestmannaeyjum

Tímasetningar, yfirsýn, aðstaða AST, bjargir, áætlanir, umfang:

- Nokkuð skortir á aðstöðu AST á æfingunni enda var stöðin ekki sett upp eins og venja er. Á æfingunni var AST í tveimur herbergjum, annað er fjarskiptaherbergi sem er vel búið fjarskiptatækjum og rými nægjanlegt. Aðgerðastjórn sat í hinu herberginu sem er frekar þröngt til þeirra nota. Tölva og sími er úti í horni, Fundarborð er í miðju herbergi og hvítar tússtöflur/segultöflur á tveimur veggjum. Hægt er að tengja síma til að hafa á fundarborði en það var ekki gert. Ekki komust fleiri en 5 manns með góðu móti við fundarborðið, en þetta er þó ekki vandamál þegar AST er að fullu uppsett.
- Aðgerðastjórn var skipuð aðilum úr almannavarnanefnd. Í lögum um almannavarnir er nánar kveðið á um hverjir eiga að sitja í aðgerðastjórn. Mikilvægt er að leitast sé við að þeir aðilar sem starfa í AST hafi til þess reynslu, þekkingu og þjálfun.

Vandamál, upptakomur, flæðið, þekking aðila, samskipti, verkaskipting, skráning, samskipti við fjölmiðla og önnur upplýsingamiðlun, samskipti við SST og VST

- AST í Vestmannaeyjum tilkynnti í upphafi æfingar að hún væri komin til starfa og spurði hvort verkefni lægu fyrir. Engin verkefni voru fyrirbyggjandi.
- Þegar leið á æfinguna benti æfingastjórn AST í Vestmannaeyjum að hafa samband beint við AST á Hellu til að kanna þörf fyrir bjargir. SST fer með samhæfingu á landsvísu og AST í Vestmannaeyjum ætti því að fá óskir um bjargir þaðan.

- AST í Vestmannaeyjum kannaði ekki nægilega vel hvaða skip væru tiltæk í Vestmannaeyjum á þeim tíma sem æfingin fór fram og hvort þau skip sem rætt var um að nota væru hæf til siglinga í Landeyjahöfn.
- Aðgerðarstjórnin hefði getað lagt sig betur fram við að skipuleggja störf sín samkvæmt SÁBF verkþáttafyrirkomulaginu á æfingunni, þekking og reynsla er til staðar sem betur mætti virkja með aukinni þjálfun og upprifjun.

Það sem gekk vel

- Aðgerðastjóri var Karl Gauti Hjaltason lögreglustjóri, Jóhannes Ólafsson yfirlögregluþjónn var hans hægri hönd og sá einnig um skipulag og gekk það mjög vel fyrir sig.
- Hjá flestum þeirra sem skipuðu aðgerðarstjórn er til mikil reynsla af starfi við aðgerðarstjórn vegna fjölda æfinga og má leiða líkum af því að það sé vegna þess að svæðið/lögregluumdæmið er þekkt fyrir náttúruhamfarir vegna eldgoss og hættu á sjóslýsum. Að sama skapi virðast þessir aðilar þekkja vel og hafa oft starfað saman.
- Aðgerðastjóri setti aðila strax í hlutverk samkvæmt SÁBF í upphafi æfingar. Verkbáttaskipulagi var strax komið á innan AST. Góð samvinna var hjá aðgerðarstjóra við annað starfslið.
- Góð yfirsýn var yfir hvaða mannafla var tiltækur hjá lögreglu, björgunarsveit, slökkviliði og heilbrigðisstofnun og hversu mikinn mannafla mætti senda án þess að heimahérað væri bjargalaust.
- AST hófst strax handa við að skipuleggja hvaða mannskapur og tæki færu með fyrstu ferð til aðstoðar við björgunarstörf.
- Aðgerðastjóri útteildi hlutverkum og hafði ágætis yfirsýn.
- Aðgerðastjóri þekkir viðfangsefnið vel og var mjög góð samvinna milli hans og yfirlögregluþjóns er héldu þessari æfingu gangandi. Aðrir í aðgerðarstjórn þekktu flestir verkefnið vel og höfðu mikinn áhuga.
- Nokkuð reyndi á samskipti við fjölmiðla í æfingunni, sem aðgerðarstjóri sinnti, en aðgerðarstjórn sendi frá sér fréttatilkynningar.

Það sem betur mátti fara

- Meðlimir í SÁBF runnu á milli verkþátta með verkefni og skipanir og átti það líka að einhverju leyti við aðgerðarstjóra.
- Meginlínur og markmið framkvæmdar í tíma og rúmi hefðu mátt vera aðeins skýrari og betur hefði mátt nýta tiltæk hjálpargögn og búnað í aðstöðu aðgerðarstjórnar.
- Stjórnun hefði oftast, samkvæmt eðli aðgerðarinnar, getað verið vera beinni. Stöðufund hefði mátt halda.
- Lagt er til að farið sé nánar yfir það hvaða aðilar sitja að öllu jöfnu í aðgerðarstjórn með tilliti til reynslu þekkingar og þjálfunar á sviði neyðaraðgerða. Þetta verður einnig að skoðast með tilliti til þess hvaða aðilar sinna öðrum lykilhlutverkum í samfélaginu í hugsanlegu neyðarástandi.
- Lagt er til að haldið verði sérstakt aðgerðarstjórnarnámskeið í umdæmi lögreglustjórans í Vestmannaeyjum.
- Lagt er til að aðgerðarstjórnin haldi með jöfnu millibili upprifjunarfundi og æfingar til að viðhalda þekkingu sinni á SÁBF–kerfinu.

Helstu atriði rýnifundar AST í Vestmannaeyjum

- Ljóst að Almannavarnarnefnd þarf að setja upp heilstæðan lista yfir allan hugsanlegan búnað sem til er hér í Eyjum, sem unnt væri að skella upp þegar Aðgerðarstjórn kemur saman. Þá er minni hætta á að eitthvað gleymist í hita leiksins. Á þessum lista þarf einnig að vera allur aukabúnaður með einstökum tækjum og einnig upplýsingar um afl, stærð og slíkt með hverju tæki. Ólafur Snorrason vinnur drög að slíkum lista og sendir öðrum nefndarmönnum.
- Æskilegt er að gera lista yfir skip í Vestmannaeyjum og ristu þeirra.
- Spurt var um nýjustu dýpismælingar í Landeyjahöfn.
- Skráning farþega um borð í Herjólfur er ýmsum annmörkum háð, þar er einungis unnt að fá lista yfir fullorðna, börn, unglinga og eldri borgara auk áhafnar. Auk þess er varla alfarið unnt að treysta þessum tölum.
- Ljóst er að allar mögulegar bjargir verða sendar frá Eyjum eins fljótt og unnt er með tiltækum skipum og bátum. Ekki verður beðið eftir beiðnum frá AST Hellu eða VST Landeyjahöfn. Skipin geta þá bara

beðið við höfnina ef ekki er þörf á þessu eða snúið til baka. Hérna er átt við mannskap, lækna, hjúkrunarfólk, björgunarsveitamenn, slökkviliðsmenn og vana menn. Hér er einnig átt við búnað s.s. fluglínutæki, stóla, dælur, ljósavélar og margt annað.

- Ræsa þarf út aukaáhöfn á Herjólf fyrir en gert var.
- Leita má upplýsinga frá skipstjórnarmönnum Herjólfs sem eru á frívakt og þeir ræstir út auk annarra áhafnar meðlima.
- Skipin mættu ekki fara öll út í einu, heldur væri æskilegt að útbúa röð brottfara þar sem mannskapur og búnaður berst niður á höfn á misjöfnum tímum.

Spurt er um tæki og búnað sem sárlega vantar í Landeyjahöfn ef eitthvað svona kæmi upp. Þá var einnig spurt um aðstöðu á hafnargörðunum fyrir björgunarfólk að athafna sig með búnað til björgunar

7.4 Rýniskýrsla – AST á Hellu

Aðgerðarstjórn á Hellu var með heildarstjórn á aðgerðinni/æfingunni í umdæmi lögreglunnar á Hvolsvelli. Ljóst er að mest reyndi á aðgerðarstjórn á Hellu af þeim aðgerðarstjórnnum sem tóku þátt í æfingunni og skoða verður rýnina með hliðsjón af því. Samþjöppuð atburðarás og tímalína æfingarinnar getur skapað yfirálág í upphafi aðgerðar.

- Hjá stærstum hluta þeirra sem skipuðu aðgerðarstjórn er til mikil reynsla af starfi í aðgerðum og má leiða líkur af því að það komi til vegna starfa við náttúruhamfarir síðustu árin og ekki síður að svæðið/lögregluumdæmið er stórt og fjölfarið þá sérstaklega á sumrin. Að sama skapi virðast þessir aðilar þekkja vel og hafa oft starfað saman.
- Í stórum dráttum rúllaði æfingin ágætlega hjá aðgerðarstjórninni en starfsemi hennar hefði mátt samræma betur SÁBF verkþáttaskipulagi. Flæðið í aðgerðinni sem slíkt var ágætt en með virkari notkun á SÁBF verkþáttafyrirkomulagi hefði það orðið mun betra.
- AST tókst að meta stærð og umfang atviksins en betur hefði mátt nýta þær upplýsingar áfram í SÁBF verkþætti svo og til SST, VST og annara AST.
- Aðgerðarstjóri lagði mat á ástandið m.t.t. frekari aðstoðar bjarga utan umdæmis en upplýsingar og beiðnir til SST, VST og annara AST hefðu mátt skila sér betur.
- Aðgerðarstjóri útteildi hlutverkum og hafði ágætis yfirsýn. Stjórnun hefði oftast, samkvæmt eðli aðgerðarinnar, getað verið vera beinni. Einn stöðufundur var haldinn með VST, en stöðufundir hefðu mátt vera fleiri og formlegri.
- Verkpáttaskipulagi var strax komið á innan AST, en meðlimir í SÁBF runnu á milli verkþátta með verkefni og skipanir og átti það líka að einhverju leyti við aðgerðarstjóra. Hann var þó mjög passasamur að stíga ekki um of inn á svið verkþáttastjóra. Góð samvinna var hjá aðgerðarstjóra við annað starfslið. En stundum hefði bein stjórnun frekar átt við á fyrstu stigum aðgerðar þ.e. bein fyrirmæli
- Staðsetning aðgerðarstjórnstöðvar er hentugur en merkingar, bæði á starfsliði, aðstöðu og öðru má bæta. Sérstaklega með tilliti til verkþáttaskipulags. Endurskoða mætti skipan manna í AST og sennilega má fjölga starfsliði sem sér um skráningar, fjarskipti og þessháttar. Þarna skipti tímasetning æfingarinnar máli, erfiðlega gekk að fá sjálfboðaliða á vinnutíma til að koma á æfinguna vegna vinnu.
- Að einhverju leyti var farið í að skoða ytri aðstæður sem áhrif hefðu getað haft á aðgerðina en sennilega hefði aðgerðastjórnin getað lagt sig betur fram við það ef atburðarás æfingarinnar hefði ekki verið eins samþjöppuð og raun varð.
- Meginlínur og markmið framkvæmdar í tíma og rúmi hefðu mátt vera aðeins skýrari og betur hefði mátt nýta tiltæk hjálpargögn og búnað í aðstöðu aðgerðarstjórnar.
- Aðgerðarstjórnin gat að nokkru leyti haft yfirsýn yfir fjölda og flæði þolenda í aðgerðinni.
- Samskipti AST við bæði VST og SST voru ekki nógu mikil og skilvirk í upphafi aðgerðar en skánuðu til muna á seinni hluta æfingar. Skipulag fjarskipta gekk að mestu eins og ætlað var og komst það strax á og búnaður var að virka eins og ætlað var. Fjarskipti voru erfið við VST vegna lélegs fjarskiptasambands í Landeyjahöfn. Aðgerðaskráning var send reglulega beint á SST til að takmarka fjarskipti þar á milli.
- Ekki reyndi mjög á samskipti við fjölmiðla í æfingunni en aðgerðastjórnin sendi þó frá sér tvær fréttatilkynningar.

7.5 Rýnskýrsla – AST á Selfossi

Tímasetningar, yfirsýn, aðstaða AST, bjargir, áætlanir, umfang:

- Verið var að æfa og vinna eftir viðbragðsáætlun vegna sjóslyss -Herjólfss og annara farþegaskipa. Aðgerðastjórnin var stuðningsaðili við aðgerðastjórn á Hellu sem var með forræðið á slysinu.
- Almennavarnarnefnd kom saman í húsnæði Björgunarsmiðstöðvarinnar á Selfossi sem var ekki í góðu standi til þessa verka, rýmið ekki hreint, tússtafla lá á gólfi, skortur á tölvubúnaði og fjarskiptum. Um er að ræða nýtt húsnæði sem er verið að skipuleggja sem stjórnstöð og þessi æfing fyrsta aðgerð sem þar fer fram.
- Æfingin byrjað kl. 12:30 og samkvæmt handriti þá var liðið um 30 mínútur frá því tilkynnt varð um slysið.
- Aðgerðastjóri var Ólafur Helgi Kjartansson lögreglustjóri, Oddur Árnason yfirlögregluþjónn var hann hægri hönd og sá um skiplag sem gekk mjög vel fyrir sig.

Vandamál, uppákomur, flæðið, þekking aðila, samskipti, verkaskipting, skráning, samskipti við fjölmiðla og önnur upplýsingamiðlun, samskipti við SST og VST

- Eins og fram hefur komið mætti almennavarnarnefnd Árborgar til starfa og þegar aðilar ætluðu að koma sér fyrir var aðstaðan ekki tilbúin til að hefjast handa. Aðgerðastjóri, sem var lögreglustjórinn setti aðila strax í hlutverk samkvæmt SÁBF, en veikleikinn var sá að megin þorri þeirra sem sat í aðgerðastjórn þekkir ekki SÁBF og þau hugtök sem notuð er í aðgerðum.
- Það var ljóst að aðeins þrír aðilar í þessari æfingu þekkja skipulag neyðaraðgerða vel, lögreglustjóri, yfirlögregluþjónn og björgunarsveitarmenn.
- Samskipti við SST og aðrar AST gekk nokkuð vel fyrir sig, verkefni sem inn komu til AST Selfossi voru nokkur og vel við hæfi, þau voru afgreidd strax. Aðgerðastjóri setti þá aðilum sem mættu til starfa í hlutverk samkvæmt SÁBF en þegar farið var yfir þessi hlutverk voru aðilar ekki með þekkingu á því skipulagi. Þeirri spurningu var varpað fram á æfingunni hvort öll almennavarnarnefndin væru sjálfkjörin í aðgerðastjórn, því þar þurfa að vera aðilar sem þekkja skipulag neyðaraðgerða upp á 10.
- Samkvæmt viðbragðsáætlun eru eftirtaldir sem eiga að vera í aðgerðastjórn:

- Lögreglustjórinn á svæði viðkomandi hafnar eða sá sem hann tilnefni - **aðgerðastjóra**
- Hafnarstjóri viðkomandi hafnar eða fulltrúi hans
- Yfirlögregluþjónn og aðstoðaryfirlögregluþjónn
- Slökkviliðsstjóri á svæði viðkomandi hafnar eða staðgengill hans
- Fulltrúi svæðisstjórnar björgunarsveita á svæði viðkomandi hafnar
- Fulltrúi Rauða kross deildar á svæði viðkomandi hafnar
- Fulltrúi frá Heilbrigðisstofnun á svæði viðkomandi hafnar
- Eftir atvikum fulltrúi frá Landhelgisgæslunni
- AST skal huga að starfsliði til að sinna eftirtöldum verkefnum:
 - Símsvörun
 - Skráningum og almennri ritvinnslu og meðferð upplýsinga
 - Fjarskiptum
 - Umboðsmaður skipafélags skal skipa tengilið hjá AST
- Ef þessi æfing er tekin saman er ljóst að þeir sem valdir eru inn í aðgerðastjórn hafi þekkingu á SÁBF og neyðaráætlun sem er innan þeirra umdæmis.
- Verið er að endurskoða og laga aðstöðu fyrir aðgerðastjórn í Björgunarmiðstöðinni í samvinnu lögreglu, björgunarsveita og brunavarna Árnessýslu.
- Engin fulltrúi var frá Brunavörnum Árnessýslu eða heilbrigðisstofnun Suðurlands.

Það sem gekk vel

- Aðgerðastjóri þekkir viðfangsefnið vel og var mjög góð samvinna milli hans og yfirlögregluþjóns er héldu þessari æfingu gangandi og var vilji annara í aðgerðastjórninni að gera vel, en þar vantaði þekkingu og reynslu.
- Þeir sem komi í AST reyndu sitt besta og höfðu aðilar mikinn áhuga á þessu og fannst þeim þetta mjög athyglisvert og lærdómsríkt.

Það sem betur mátti fara

- Það má spyrja sig hvort fulltrúar almannavarnarnefndar séu réttu aðilarnir til að setja inn í aðgerðastjórn, því flest allir kjörnir fulltrúar sveitastjórna höfðu litla sem enga þekkingu á SÁBF og viðbragðsáætlunum.
- Að skilgreina betur hlutverk AST sem stuðningsaðili við önnur umdæmi
- Það er nauðsynlegt að ákveða fyrirfram hver á að sinna t.d. Áætlun, björgun, framkvæmdum, skráningu, fjarskiptum og fl.
- Aðgerðastjórn þarf að hafa aðgengileg vinnugögn til staðar, gátlista, símanúmer og fl.
- Þarf að hafa vana aðila í skráningu „logg“.
- Þarf að æfa betur aðgerðastjórn og skilgreina hlutverk innan hennar betur.
- Hvernig er boðun háttað, sumir almannavarnarfulltrúar hafa aldrei fengið td. SMS boð.

7.6 Rýniskýrsla – Björgunarstjóri

Tímasetningar, yfirsýn, aðstaða AST, bjargir, áætlanir, umfang:

- Verkefnið hófst þegar 30 mínútur voru liðnar frá tilkynningu um slysið.
- Björgunarstjóri var búinn að kynna sér þau gögn sem lágu fyrir um tilfellið og honum hafði verið úthlutað nokkuð af björgum, miðað við að 30 mínútur voru liðnar frá tilkynningu / boðun.
- Í Landeyjarhöfn var einn bátur og björgunarsveit á svæðinu kom fljótlega með annan. Í upphafi var ljóst að ekki væri hægt að notast við þá báta í aðgerðunum. Í upphafi æfingar fékk björgunarstjóri það verkefni að bjarga fólki sem fallið hafði í sjó úr fjörunni. Hann leysti það verkefni vel með því að taka til sín nauðsynlegar bjargir og deila þeim í verkefni.
- Fljótlega í verkefninu komu tölur úr bráðaflokkun frá skipinu í fjarskipti, en eina aðkoma björgunarstjóra að rauðum og gulum sjúklingum var að senda mannaskap til þess að taka á móti þeim úr þýrlunni og flytja þá í SSS, en það verkefni var unnið í samráði við Flutningastjóra.
- Stærsta verkefni Björgunarstjóra í landi var að setja upp fluglínutæki og reka það. Helstu hættu á svæðinu var veðrið og að vinna á varnargarðinum eða í fjörunni. Björgunarmönnum sem voru að vinna við fluglínubrautina var skipt reglulega út í hvíld vegna mikils álags við að vinna við brautina.

Vandamál, upptakomur, flæðið, þekking aðila, samskipti, verkaskipting, skráning, samskipti við fjölmiðla og önnur upplýsingamiðlun, samskipti við SST og VST

- Í sjálfu sér var lítið að gera hjá björgunarstjóranum. Hann setti upp fluglínubjörgunartækið og íhugaði að setja upp annað slíkt en ekki reyndist vera pláss fyrir það.
- Einnig komu upp vangaveltur hvort fjarlægðin út í skipið væri of mikil þar sem ekki var hægt að setja fluglínutækið upp á varnargarðinum heldur varð það að vera uppi á landi.
- Tveir til þrír bátar voru tilbúnir mannaðir í höfninni til þess að bregðast við og voru þeir notaðir einu sinni í að bjarga manni sem féll í sjóinn og aftur síðar þegar einum bátana hvolfdi.
- Lítið reyndi á samskiptabátt björgunarstjóra, þar sem helstu atriði voru rædd við borðið og fjarskipti lítið notuð. Sem dæmi má nefna að mjög lítil fjarskipti voru milli björgunarstjóra í landi og björgunarstjóra út í skipinu en þau áttu að fara fram á sameinaðri VHF og Tetra rás, þar sem heilmikið af öðrum fjarskiptum voru í gangi. Á þeirri rás var allt of mikið af fjarskiptum, fyrir eina rás og aðilar voru stundum ekki að miðla upplýsingum til réttra aðila eða réttar leiðir. Nauðsynlegt er að skipta þessari rás upp þannig að minni umferð sé á henni og að lík eða tengd verkefni séu flokkuð saman.
- Björgunarstjóri hafði ágætis þekkingu eins og aðrir verkþáttastjórar á heildarskipulaginu, viðbragðsáætluninni og SÁBF kerfinu. Það sem vantaði helst uppá að verkþáttastjóra gerðu stöðumat á sínum verkefnum og óskuðu eftir þeim björgum sem þeir gætu hugsað sér að nota, ekki að treysta því að bjargir séu sjálfkrafa virkjaðar.
- Heilt yfir gekk æfingin ágætlega. Lítið var fyrir björgunarstjóra í landi að gera vegna eðli verkefnisins.
- Hugsanlega hefði mátt hafa verkþáttastjórana í sér herbergi til þess að þeir hefðu þurft að nota talstöðvar til þess að fylgjast með flæði upplýsinga og hafa samskipti sína á milli.
- Fara þarf yfir það hvort fluglínutæki er nothæft á þessu svæði vegna aðstaðna og vegalengda.

Það sem gekk vel

- Góð og þörf æfing fyrir alla aðila. Vekur menn til umhugsunar um hvernig eigi að takast á við og leysa verkefni af þessari stærðargráðu.
- Þegar aðgerðin hófst var gengið beint í það verkefni að bjarga þeim þolendum sem voru í fjörunni.
- Góðar vangaveltur fóru fram um staðsetningu, mannskapsþörf og öryggi við beitingu fluglínubjörgunar og ágætis viðbragð var við því þegar maður féll í sjóinn.

Það sem betur mátti fara

- Björgun fólks úr skipi við þessar aðstæður og í þessu magni er verkefni sem þarft er að leggjast yfir sérstaklega. Bjargir sem ráða við þetta verkefni eru litlar, þyrlla og fluglínutæki, og lítið má út af bera svo að þau tæki virki ekki.
- Hugsanlega væri best að aðskilja fjarskipti eins og skip í skip eða skip í JRCC frá rás björgunarstjóra um borð í skipi og í landi við þyrllu og þá það allt frá rás sem ákveðin björgunarpáttur fer fram á eins og t.d. fluglínubjörgunin. Með því að hafa þetta allt á einni rás þá veður þetta algjör grautur.
- Það eru aðallega tvö atriði sem má vinna betur í. Annars vegar er það að björgunarstjóri geri sér góða grein fyrir þeim verkefnum sem fyrir höndum eru eða mögulega geta komið upp og hvaða bjargir þarf til þess að vinna þau verkefni. Beiðni um þær bjargir verða að berast upp kerfið. Hitt atriðið er fjarskiptamál. Mikilvægt er að fjarskiptaáætlun gerir ráð fyrir þeim rásum sem í notkun eru við sjóbjörgun og þær séu teiknaðar inn í áætlunina. Einnig væri rétt að aðskilja rásir eins og skip í skip

7.7 Rýnskýrsla – Aðhlygningastjóri

Atriði sem betur hefðu mátt fara undirbúnings- og æfingarlegs eðlis:

- Aðdragandi að æfingunni og undirbúningur hefði mátt vera meiri og lengri
- Aðstöðu í farþegamiðstöð í Landeyjahöfn hefði mátt athuga fyrirfram, þar var frekar skítugt vegna framkvæmda sem þar stóðu yfir.

Atriði sem betur hefðu mátt fara framkvæmdar- og úrlausnarlegs eðlis:

- Óljóst með bráðaflokkun í þessari æfingu og e.t.v. yfir höfuð þegar sjóslys verða. Hver gerði bráðaflokkunina? Það hlýtur að skipta máli að fá sem fyrst upplýsingar um fjölda slasaðra svo hægt sé að ákveða framhald og ráðstafa björgum. Einnig spurning hvort núverandi bráðaflokkunarkerfi (Smart Tag Triage System) sé heppilegt um borð í ferjum og farþegaskipum.
- Hvernig eru lög varðandi heilbrigðismál þegar svona ber við. Hefur skipstjóri rétt til að afþakka aðstoð um borð þegar margir eru slasaðir eins og var í þessari æfingu. Langan tíma getur tekið að ferja frá borði og því er spurning hver hefur kunnáttu til þess að sinna gulum og rauðum um borð, þegar skipstjóri afþakkar aðstoð?
- Skv. áætlun kynna greiningasveitir sig inn við MÓT og ættu þá að fá útdelt verkefnum - er gert ráð fyrir að sveitirnar fari um borð í skip til þess að framkvæma bráðaflokkun ef skipið hefur verið dæmt sem öruggur vettvangur? Er þetta nógu skýrt í áætlun og hver flytur greiningasveitir um borð?
- Spurning um rýmingu SSS ef margir eru þar fyrir að bíða eftir ferju, væri e.t.v. hægt að nýta flugstöðina á Bakka sem er í um 10km fjarlægð?
- Þarf að útbúa skilti fyrir SSS svo hægt sé að merkja inn og út og svæði fyrir gula, rauða og græna.
- Þarf að útvega borð eða búkka svo hægt sé að framkvæma áverkamat við komu á SSS.
- Þyrftu e.t.v. að vera til bráðaflokkunarspjöld og töskur á staðnum fyrir þá sem koma án spjalda á SSS.
- Vantar teppi á staðinn.
- Mikil skermun inni í húsi svo að fjarskipti gengu illa.
- (Heilbrigðisaðili í AST átti til að ruglast í fjarskiptaplani og kalla á röngum talhópum, var sífellt að reyna að ná í flutningsstjóra?)
- Þarf að skrifa inn í áætlun tillögu að skipulagi og uppsetningu á SSS. Þegar æfing stóð yfir voru framkvæmdir í gangi svo ekki var hægt að ákveða alveg hvernig uppsetning ætti að vera.

- Grænum var safnað á efri hæð SSS í stóra hópum sem voru svo fluttir í fjöldahjálparstöð í Hvolsskóla. Ekki er víst að AST hafi áttað sig á því, aðhlynningarstjóri lét e.t.v. ekki nógu skýrt vita af því að hann væri að senda stóra hópum fólks þangað. ? um mannskap í móttöku þar, í raun var ekki búið að útskrifa þennan hóp eða fría af áverkum en skapa þurfti pláss á SSS.
- Nóg var af rútum til að flytja græna í burtu.
- Velti fyrir mér hvort ekki væri ráð að hafa sem varaáætlun þegar mjög margir grænir eiga í hlut að setja gangandi græna beint upp í rútu eftir áverkamat og flytja að Hvolsskóla þegar svona gífurlega stór hópur á í hlut. Hafa SSS græna á efri hæðinni þó sem fyrsta kost en þegar þetta er yfir 100 eða 200 manns þá er efri hæðin ekki nógu stór. Auk þess er ekki fýsilegt að stór hópur þurfi að ganga yfir svæði f. gula og rauða. Það eru einnig svarir á efri hæðinni þannig að grænir væru í sífellu að horfa yfir þá allra mest slösuðu.
- Ef grænir væru fluttir burtu eftir áverkamat þyrfti að gæta að því að mönnun í Hvolsskóla (eða þar sem þeim er safnað saman) væri hæf til þess að sinna þeim sem eru lítið slasaðir, og að þolendur væru svo taldir þar út eftir læknisskoðun annað hvort sem „lausir og frjálsir ferða sinna“ eða sendir í önnur úrræði á heilbrigðisstofnunum.
- Sett var upp flugbrú til Bakka en flestar flugvélar sem sendar voru gáfu upp farþegafjölda í sæti. Þyrfti að gera ráð fyrir því að flestir/allir sem þurfa flutning með flugvél séu liggjandi og útbúa flugvélar þannig eða gefa upp möguleikann á hversu marga liggjandi hver vél getur tekið.

Atriði sem fóru vel undirbúnings- og æfingarlegs eðlis:

- Aðhlynningarstjóri mætti vel undirbúinn til leiks.

Atriði sem fóru vel framkvæmdar- og úrlausnarlegs eðlis:

- Samskipti við AST og SST gengu vel hjá aðhlynningarstjóra, sem og við aðra verkþáttarstjóra.
- Flutningsstjóri hafði góðan skilning á mönnun og flutningsþörf af SSS.
- Aðhlynningarstjóri með góðan skilning á ætlun og verkefni.

7.8 Rýniskýrsla – Flutningsstjóri

- Verkefnið var að fylgjast með og rýna störf flutningsstjóra í vettvangsstjórn í Landeyjahöfn. Mjög skammur fyrirvari var á verkefninu eða einn sólarhringur og náði ég ekki að undirbúa mig eins og ég hefði viljað. Skýrsla þessi er skrifuð með minni bestu vitund og eins og ég upplifði hana.
- Mitt mat er að æfingin hafi verið nauðsynleg því í ljós kom allt of fáir vissu sitt hlutverk, höfðu litla sem enga þjálfun fengið og einhverjir í vettvangsstjórn voru að taka þátt í sinni fyrstu æfingu. Einhverjir höfðu tekið þátt í æfingu vegna viðbragsáætlunar fyrir Bakkaflugvöll og bjuggu að þeirri reynslu. Allir höfðu metnað til að gera eins vel og þeir gætu. Biðsvæði bjarga (MÓT) komst á ról eftir um 30 mínútur en til að byrja með komu bjargir í Landeyjahöfn. Flutningsstjóri skipaði ekki umsjónarmenn með BH, BF og BTB fyrr en meira en klukkutími var liðinn af æfingunni.
- Flutningsstjóri náði yfirsýn eftir nokkra stund en honum til tekna er að óraunhæfur tími leið frá útkalli þar til bjargir komu á vettvang og afar ólíklegt er að fyrstu bjargir komi allar á sömu mínúttunni. Í byrjun var töluvert skáldað með fjölda björgunarmanna og ekki farið eftir hópablöðum. Starfsaðstaða var langt frá því að vera góð. Erfitt var að koma upp einhverju skipulagi þar sem framkvæmdir stóðu yfir í ferjuhúsinu og hópablöðin voru út um allt. Samskipti við aðra verkþáttastjóra gengu vel fyrir sig eftir því sem ég best veit.
- Fjarskipti voru langt frá því að vera góð. Hluta þarf fjarskipti meira niður en gríðarmikið álag var á VHF 6. Gáttun á VHF 6 tókst vel og gefur klárlega mikla möguleika þar sem vettvangsstjórn getur með því móti talað við aðrar bjargir á vettvangi s.s. skip og báta á svæðinu og þyrli LHG. Tetra samband er aftur á móti mjög slæmt við Landeyjahöfn og á vissum stöðum í ferjuhúsinu eru algjörlega sambandslausir blettir.
- Fluglínutæki voru leikin á æfingunni. Tel ég að björgun með fluglínutækum sé óraunhæf a.m.k. frá þeim stað þar sem Herjólfur átti að hafa strandað. Um það bil 300 metrar voru í land (sandfjöru) frá skipinu en almennt ná fluglínutæki ekki nema 120 metra nema gerðar séu ráðstafanir um að splæsa saman tógi og taugum. Línurflaugar draga ekki lengra en 275 metra. Björgun með fluglínutækjum frá grjótgörðum er útilokuð eins og aðstæður voru á þeim tíma sem æfingin var haldin.
- Garðurinn er byggður úr 10 til 30 tonna björgum og mjög gisinn. Mikil gímöld eru milli bjarga og slyshætta mjög mikil. Það er mitt mat miðað við lýsingu á garðinum frá hafnarverði þá sé nánast ómögulegt að koma fyrir fluglínutækum á grjótgörðum.

- Mikið sandrok var þennan dag. Greinilega mátti sjá sandinn fjúka úr fjörunni og upp á land. Mikið hefði reynt á mannskap sem hefði verið að vinna við slíkar aðstæður hefði staðan verið sú.

7.9 Rýniskýrsla – Ráðgjafa almannavarnadeildar ríkislögreglustjóra um borð í Herjólfu

- Um borð í Herjólfu voru það yfirmenn í brú, skipstjóri og stýrimenn, sem tóku virkan þátt í æfingunni. Vegna æfingarinnar var auka mannskapur um borð, skipstjóri og stýrimenn sem einnig tóku þátt í æfingunni. Í þessari æfingu sá starfandi skipstjóri að mestu um alla ákvarðanatöku en þó ræddu menn opið alla möguleika sem væru í stöðunni. Annar stýrimaður sá um fjarskipti eins og neyðaráætlun skipsins gerir ráð fyrir, eins gerir hún ráð fyrir að yfirstýrimaður sé úti á dekki. Í heildina gekk æfingin mjög vel og var mjög raunverulega miðað við að um skrifborðsæfingu væri að ræða. Unnið var eftir viðbragðsáætluninni eins og við átti og neyðaráætlun Herjólf. Allir sem þátt tóku voru jákvæðir fyrir verkefninu og lögðu sig fram um að leysa það á sem raunverulegastan hátt.
- Í heildina gengu hlutirnir vel fyrir sig en þó voru nokkur atriði sem þarf að huga að.
- Í upphafi var skipstjóri of lengi í símanum að tala við forráðmenn Eimskips. Í raunverkefni hefði það ekki gengið þar sem annar stýrimaður hefði þá verið einn um allt á meðan, en hann á nóg með að sjá um fjarskiptin.
- Erfitt að sjá hvernig tólf manna áhöfn ætlar að ráða við þetta verkefni og tala nú ekki um þegar þeir af þeim verða óvinnufærir eins og gerðist í þessu tilfelli. Tveir í brú og þeir slasaðir og eru þá eftir sjö. Einn af þeim og vel í hið minnsta það, þarf að hlúa að slösuðum, slökkva eld á bíladekki, taka móti þyrllu, taka móti björgunarstól og halda röð og reglu á öllu. Held það þurfi ekki frekari upptalningu til að sjá að þetta gengur einfaldlega ekki upp.
- Tel að það sé óþarfi að virkja aðrar aðgerðarstjórnir en þá sem er í umdæmi slyssins. Sé ekki eðlismun á þessu slysi og öðrum þar sem þarf að leita eftir aðstoð bjarga úr öðrum umdæmum. Tel að framkvæmdin verði einfaldari með því að hafa bara eina aðgerðarstjórn.
- Fannst framkvæmd æfingarinnar góð og hef engu við það að bæta.
- Tólf manna áhöfn mun eiga í mjög miklum vandræðum með að ráða við ástand um borð í skipi sem lendir í sjávarháská og er með 350 manns um borð.

7.10 Rýniskýrsla – Landhelgisgæsla Íslands

Landhelgisgæslan tók þátt í skrifborðsæfingu vegna viðbragða við ferjuslysi í Landeyjarhöfn 17.janúar sl. Að hálfu Landhelgisgæslunnar tóku þátt í æfingunni, tveir skipstjórnarmenn um borð í varðskipinu Þór, einn sigmaður um borð í Herjólf, einn sigmaður í æfingastjórn, tveir stjórnendur í SST, varðstjóri í stjórnstöð LHG og skipuleggjandi í æfingastjórn.

Það er mat Landhelgisgæslunnar að framkvæmd æfingarinnar hafi gengið vel, allir þátttakendur hafi tekið þátt af mikilli alvöru og fagmennsku.

Að mati Landhelgisgæslunnar tókust þeir þættir er snúa að stafssvæði Landhelgisgæslunnar nokkuð vel, sérstaklega þegar horft er til þess að verið var að keyra æfinguna í fyrsta skipti. Sá lærdómur sem Landhelgisgæslan dregur að æfingunni eru þessir helstir:

- Í heild sinni var æfingin lærdómsrík. Þó hún hafi gengið vel hvað varðar aðgerðir á sjó er ljóst að einhverjir hnökrar voru á landi sem á ekki að koma á óvart þar sem verið er að keyra æfinguna í fyrsta skipti og eins í ljósi þess að viðbragðsaðilar á Suðurlandi eru kannski ekki eins tengdir sjónum og viðbrögðum við sjóslysum.
- Eins og við var að búast var nokkuð álag á fjarskiptakerfum en hafa skal í huga að á æfingunni var að miklu leyti notast við Tetra á sjó sem mun ekki verða raunin í raunveruleikanum. Töluvert bar á því að viðbragðsaðilar hefðu beint samband við björgunarstjóra um borð í Herjólf sem skapar mikið álag á hann. Beina þarf fjarskiptum í þann farveg að öll fjarskipti við vettvang fari í gegnum vettvangsstjóra, sé þess kostur.
- Vettvangsstjórn á sjó var í fyrstu í höndum Björgunarfélags Vestmannaeyja, þá tók sigmaður þyrllu Landhelgisgæslunnar við og loks var vettvangsstjórn flutt um borð í varðskipið Þór. Þetta gekk hnökralaust en líklega er farsælast að stjórnendur á vettvangi, í þessu tilfelli sigmaður af þyrllu, sinni aðgerðarstjórn en ekki vettvangsstjórn.
- Hvað snertir aðgerðir á sjó virðist viðbragðsáætlunin virka nokkuð vel. Inn í hana vantar þó að skilgreina verkefni fyrir varðskip í 8 kafla. Landhelgisgæslan mun gera tillögu að þeim kafla.

- Það er mat Landhelgisgæslunnar að halda þurfi aðra æfingu þar sem reynt verður á nokkra mikilvæga verkþætti eins og rýmingu Herjólfss og viðbrögð við því að maður falli fyrir borð. Landhelgisgæslan leggur áherslu á að slík æfing verðu haldin fyrir sumarið.

7.11 Rýniskýrsla – Samhæfingarstöðin

Framkvæmd æfingar:

- Upphaf æfingarinnar mátti vera skýrari. Þ.e. einhver formleg tilkynning eða útkall á viðbragðsaðila með fyrstu upplýsingum um atburðinn.
- Þegar æfingin var komin í gang, þá rúllaði hún vel. Allir viðbragðsaðilar innan SST höfðu næg verkefni til að vinna úr og sjaldan lágðeyða.
- Hlutverk sérfræðinga/gesta frá Siglingamálastofnun og Umhverfisstofnun má vera skýrara fyrir æfingar. Þ.e. eiga þeir að vinna raunverulega vinnu eða einungis fylgjast með.
- Skerpa þarf á hlutverki SST gagnvart AST.
- Beiðnir frá AST til SST hvað varðar bjargir þurfa að vera skýrari og afmarkaðari. Þ.e. tiltaka tegund og fjölda bjarga.

Áætlun:

- Hlutverk viðbragðsaðila innan SST er nokkuð skýrt í áætluninni og náðist fljótt að uppfylla þau öll.
- Athuga hvort þurfi að skilgreina betur verkefni hjálparaðila í SST.
- Viðbragðsaðilar þurfa að kynna sér áætlanir betur og þekkja þær áður en til æfinga er haldið.
- Fjöldi virkra AST í aðgerðinni ruglar kerfið. Þ.e. hver er aðal stjórnandi aðgerðar.

Starfssemin í SST:

- Viðbragðsaðilar sem mæta í SST þurfa að vera betur undirbúnir. Of mikill tími starfsmanna AVD fer í að hjálpa fólki í að koma sér í gang. Þ.e. opna tölvur, innskráning í forrit o.fl.
- Aðstæður gesta og sérfræðinga þarf að vera betri.
- Skoða þarf aðgang viðbragðsaðila í tölvum til þess að komast inní eigin gagnagrunna.
- Fara þarf yfir að allir viðbragðsaliðar séu með AV talhópa í TETRA stöðvum.
- Setja þarf upp almennar upplýsingar á vegg þar sem allir geta fylgst með gangi mála.

Heildaryfirlit:

- Almennt voru allir ánægðir með æfinguna. Hún rúllaði vel og hélt öllum uppteknum með hæfilega mikið af verkefnum. Helst komu upp hnókrar sem áður voru þekktir og þarf að taka á.

7.12 Rýniskýrsla – Vettvangsstjórn

Það var mjög áhugasamur hópur fólks sem mætti og tók þátt í skrifborðsæfingu í Landeyjarhöfn.

Það sem stendur upp úr eftir æfinguna er:

- Ekki raunhæft að nota fluglínutæki frá grjótagarðinum að óbreyttu
- Mikill áhugi heimamanna
- Hefði þurft fleiri í VST
- Verkbáttastjórar hefðu þurft aðstoðarmenn
- Spurning hvort að björgunarstjóri væri frá björgunarsveit í verkefni sem þessu frekar en slökkviliði?
- Mikill vilji fyrir meiri þjálfun og til að halda fleiri æfingar
- Skoða þarf hvernig best er að koma upp aðstöðu fyrir SSS, ekki víst að núverandi húsnæði dugi, skoða Bakkaflugvöll
- Spurning hvort að eldsneyti fyrir þyrli þurfi að vera aðgengilegt nær höfninni? Annars þarf að setja inn í áætlunina að bíll fari strax með eldsneyti á staðinn
- Eimskip var með ýmsar bjargir í boði en vissu ekki hvernig þeir ættu að koma því að framfæri og ekki var heldur leitað til þeirra
- Mengunarhætta var ekki metin
- Ekki var óskað eftir teikningum af skipinu
- Spurning með tengingu neyðaráætlunar Herjólfss við viðbragðsáætlunina
- Aðgerðagrunnurinn var ekki að virka nógu vel
- Beiðnir voru oft á tíðum ekki nógu vel formaðar t.d. „sendu mér fullt af sjúkrabílum“ er dæmi um illa formaða beiðni ætti að vera „sendu mér 8 sjúkrabíla“

- Vantaði gott yfirlit yfir bjargir (í raun hefði Sitewatch getað hjálpað til við þetta en gengur augljóslega ekki upp á skrifborðsæfingu)

Atriði æfingarlegs eðlis:

- Æfingin fór hægt af stað
- Sumar tímasetningar ekki raunhæfar (æfingalegs eðlis)
- Hefði þurft að skipta upp VST og VPST
- Mikið álag á fjarskiptum vegna keyrslu æfingarinnar
- Allar aðgerðastjórnir voru að biðja um bjargir sem samkvæmt áætluninni var þegar búið að ræsa út. Æfingurstjórn hefði mátt kynna þetta betur fyrir upphaf æfingarinnar.

7.13 Rýniskýrsla – Eimskip

- Tengiliður og óhappanefnd höfðu ekki aðgang að Tetratalhópum Almannavarna og gátu því ekki fylgst með æfingunni eins og fram kemur í viðbragðsáætlun vegna Herjólfis.
- Tengiliður gat ekki tengst þráðlausu neti SST og þar af leiðandi átti hann í erfiðleikum með að nálgast gögn sem beðið var um.
- Ábending til Almannavarna að bæta við borði fyrir utanaðkomandi aðila, s.s. fyrirtækjum eða öðrum ráðgjöfum sem þurfa að koma að almannavarnarástandi. Borðsími og nettengill ásamt skrifborði og stól væri nóg.
- Fáar beiðnir/fyrirspurnir komu til Eimskips með aðstoð. Eimskip hefur yfir að ráða ýmsum búnaði og miklu baklandi af björgum.
- Beiðni um gögn, s,s, olúmagn í skipi, teikningar af skipi, búnaði um borð í skipi o.þ.h. komu seint eða alls ekki.
- Óhappanefnd Eimskips fékk upplýsingar frá skipstjóra/stjórnendum um borð um framgang æfingarinnar en litlar sem engar upplýsingar komu til óhappanefndar Eimskips frá SST, AST eða VST.
- Gera þarf skýrara hlutverk skipafélags í viðbragðsáætluninni. Hvernig á að hafa samband við SST og aðra viðbragðsaðila.

Markmið æfingarinnar voru að:

1. **Prófa nýja viðbragðsáætlun.**
2. **Láta reyna á stjórnun og stjórnkerfi viðbragðsaðila.**
3. **Skoða fyrirkomulag og skilvirkni fjarskipta, sérstaklega með tilliti til gáttunar milli TETRA og VHF.**
4. **Láta reyna á samstarf milli SST, stjórnstöðvar LHG og AST í þremur umdæmum.**

Til að æfing af þessum toga náí alveg markmiðum sínum þarf að tryggja að allir þekki það skipulag sem unnið er eftir í almannavarnaáðgerðum. Einnig er mikilvægt að þeir sem starfa samkvæmt ákveðinni áætlun, þekki áætlunina og viti hvernig eigi að vinna eftir henni. Eins þurfa aðilar að þekkja það fjarskiptaskipulagið sem í gildi er og hvar þeir eiga að vera staðsettir innan þess með sinn fjarskiptabúnað. Æfingastjórn leggur til að eftirfarandi atriði verði tekin sérstaklega til skoðunar meðal þeirra atriða sem fram hafa komið í skýrslunni nú þegar.

1. **Vinnuaðstaða í aðgerðastjórnstöðvum er ábótavant.** Tryggja þarf að starfsaðstaða aðgerðastjórna henti því hlutverki sem aðgerðarstjórnstöð á að sinna. Huga þarf að uppsetningu sem virkar, að nauðsynlegur fjarskiptabúnaður sé til staðar, að búnaður til myndrænnar uppsetningar á upplýsingum um stöðu mála í umdæmi og á vettvangi með notkun sjónvarps- eða tölvuskjáa, tússtaflna og landakorta svo eitthvað sé nefnt. Aðgerðarstjórnstöðin á Hellu er nokkuð vel búin til að sinna sínu hlutverki en svo virðist sem fara þyrfti í umbætur á aðstöðu í aðgerðarstjórnstöðvum á Selfossi og í Vestmannaeyjum. Mikilvægt er að aðgerðarstjórnir vinni sér í haginn með því að útbúa sérstaka verkefna- og gátlista út frá þeim áætlunum sem gilda innan aðgerðasvæðis viðkomandi aðgerðarstjórna.
2. **Skipan starfsliðs í aðgerðastjórnstöðvum er ábótavant.** Stjórnendur og starfslið í aðgerðastjórnstöðvum á að skipa samkvæmt almannavarnalögum og því skipulagi sem sett er upp í viðkomandi áætlun. Einnig er mikilvægt að tryggt sé nægt aukastarfslið til að sinna símsvörun, fjarskiptum, skráningu og öðrum tilfallandi verkefnum sem styðja við þann hóp aðila í aðgerðarstjórnstöð sem sinnir hlutverkum í SÁBF kerfinu.
3. **Þekking á SÁBF kerfinu er ábótavant í öllum stjórneiningum.** Gera þarf átak í fræðslu um SÁBF verkþáttaskipuritið og auka þarf þjálfun þeirra aðila sem sinna munu hlutverki í stjórnkerfi almannavarna.
4. **Þekking á þeirri áætlun sem starfað var eftir og þekking á skipulagi stjórnkerfis almannavarna var ábótavant.** Tryggja þarf að þeir aðilar sem sinna hlutverki í stjórnkerfi almannavarna og helstu viðbragðsaðilar þekki áætlunina og viti hvernig eigi að starfa eftir henni. Einnig þurfa stjórnendur að kynna sér betur stjórnskipulag almannavarna, t.d. hvernig breytist hlutverk SST þegar tvær eða fleir aðgerðastjórnir eru virkjaðar, hvernig á samstarfi þá að vera háttað og hver er sess hverrar aðgerðastjórnstöðvar miðað við það atvik sem verið er að fást við.
5. **Björgun fólks úr skipi við aðstæður og stærðargráðu í líkingu við þær sem sviðsmynd æfingarinnar gaf til kynna er verkefni sem þarft er að leggjast yfir og skoða sérstaklega.** Bjargir sem ráða við þetta verkefni eru litlar, þyrlur og fluglínutæki, og lítið má út af bera svo að þau tæki virki ekki. Efla þarf getu viðbragðsaðila á Suðurlandi til að takast á við atvik í líkingu við það sem sviðsmynd æfingarinnar gaf til kynna. Aukin umferð stórra farþegaskipa umhverfis landið er staðreynd sem ekki er hægt að horfa framhjá, hafsvæðið umhverfis Vestmannaeyjar og við suðurströndina er skilgreint sem varhugaverð siglingaleið.
6. **Vangaveltur voru varðandi fjarskiptaskipulag áætlunarinnar og yfirálag á gáttunartalhóp TETRA þar sem gáttað var saman VHF rás 6 og TETRA talhóp Av- LHG_1.** Enn er verið að skoða og þróa það fyrirkomulag sem helstu viðbragðsaðilar hafa komið sér saman um í tengslum við stór atvik samanber það sem þessi æfing gekk út á. Það er mat þeirra sem helst þekkja til að óeðlilega mikið álag á fjarskiptin hafi skapast að hluta til vegna óraunhæfs hraða sem skapast oft í æfingum af því tagi sem hér um ræðir og að því verði að skoða þetta betur og nánar eftir því sem fleiri æfingar, og þá helst vettvangsæfingar, hafa verið haldnar.
7. **Óvissa ríkti um það hvar bráðaflokkun ætti að eiga sér stað í svona atviki, sjóslys og margir þolendur um borð, vangaveltur um hvort bráðaflokkun færi að einhverju leyti fram um borð í því skipi sem væri**

í hafsnaud. Skoða þyrfti atvik í líkingu við það sem sviðsmynd æfingarinnar gaf til kynna með tilliti til verkferla í bráðaflokkun. Skoða þarf hvort áhafnir farþegaskipa eins og t.d. áhöfn Vestmannaeyjaferjunnar Herjólfar ættu að fá kennslu og þjálfun í bráðaflokkun. Einnig þarf að kanna hvernig þessum málum er háttað á erlendum farþegaskipum sem sigla umhverfis Ísland.

8. **Merkingum og skipulagi á söfnunarsvæði slasaðra(SSS) er ábótavant.** Gera þarf, sem fyrst, fyrirfram ákveðið skipulag fyrir öll SSS sem eru áætluninni sem setja má inn sem viðauka síðar. Verið er að endurskoða skipulag og staðsetningu SSS fyrir Landeyjahöfn. Heimamenn á hverjum stað gætu skipulagt sérstakar æfingar til að æfa flæði þolenda í gegnum SSS á hverjum stað, þ.e.a.s. SSS í Vestmannaeyjum, Þorlákshöfn og Landeyjahöfn.
9. **Aðstaða til björgunar með fluglínutækjum frá varnargörðum Landeyjahafnar er, eins og staðan er nú, nánast ónothæf.** Verið er að skoða hvernig bæta mætti aðstöðu fyrir björgunarlið á varnargörðum Landeyjahafnar en ljóst er með tilliti til atvika þar sem Vestmannaeyjaferjunni Herjólfar hefur hlekkst á í og við innsiglingu hafnarinnar og með tilliti til þess sem æfingin hefur leitt í ljós að, þá er ekki forsvaranlegt annað en að huga að bættri aðstöðu á varnargörðum svo björgunarlið geti betur athafnað sig þar.
10. **Atvik í líkingu við það sem æfingin gekk út á yrði 12 manna áhöfn Vestmannaeyjaferjunnar Herjólfar að öllum líkindum ofviða, sérstaklega ef einhverjir af áhöfninni yrðu í hópi þeirra slösuðu. Leiða má líkum að því að skipstjóri hefði mátt fyrir og í meira mæli kalla til bjargir úr landi til að takast á við aðkallandi verkefni um borð í skipinu.** Endurmeta þarf hvort áhöfn skipsins sé nógu fjölmenn og setja þarf inn í verkferla áhafnar að kalla eftir björgum úr landi til að aðstoða við björgunarstörf um borð ef aðstæður leyfa.
11. **Eitt og annað þarf að bæta í starfsemi Samhæfingarstöðvarinnar eins og til dæmis endurskoða verkferla, þjálfun starfslíðs, búnað til myndrænnar uppsetningar á upplýsingum, fjarskiptamál, starfsaðstöðu fyrir aðila sem kallaðir eru til vegna sérstakra verkefna samanber fulltrúa Eimskips á umræddri æfingu.** Þó stöðugt sé verið að þróa og bæta eftir bestu getu starfsemi Samhæfingarstöðvarinnar er ætlunin að ráðast í gagnvera endurskoðun á starfsemi hennar með tilliti til ofangreindra atriða auk annarra atriða sem ekki ástæða til að nefna hér.
12. **Nokkur atriði í drögum að viðbragðsáætluninni virkuðu ekki rétt og skiluðu ekki því sem til er ætlast.** Drög að viðbragðsáætluninni munu fara gengum síðustu endurskoðun áður en hún verður samþykkt og útgefin. Nánar skil verða gerð á hlutverki og verkefnum skipafélags í áætluninni.

Sviðsmynd og kort skrifborðsæfingar

